ప్రేముడి

- మంథా భానుమతి

(గత సంచిక తరువాయి)

"వెంకటలక్ష్మీ! ఏడున్నావే.. అర్జెంటుగా ఇట్టా రా!" నారాయుడు హడావుడిగా తడికె గేటు తీసుకుని లోపలికి రాబోయాడు. గేటు కాస్తా లటక్కన చేతిలో కొచ్చింది.

"ఛూ.. ఇప్పుడే ఇరగాలా ఇది. అవసరమైనప్పుడే అడ్డంకులొస్తయ్యంటే ఏందో అనుకున్నా.." నారాయుడు గేటు పక్కకి పెట్టి పెద్ద పెద్ద అంగలేసుకుంటూ వరండాలోకొచ్చాడు.

అప్పటికే.. ఎప్పుడెళ్ళాడో మూడేళ్ళ సాంబడు, గేటు దగ్గరకెళ్ళి దాన్ని కిందా మీదా పరిశీలిస్తున్నాడు.

"నాయనా! ఇది నేను పెట్టేస్తా. ఇట్టిట్టే తగిలించెయ్యచ్చు." ఆరిందాలా బొందుల దగ్గర పట్టుకున్నాడు. గేటు మొత్తం వాడి మీదికి ఒరిగి పోయింది. తల మాత్రం బయటికి వచ్చి.. మొత్తం గేటు కింద ఇరుక్కు పోయాడు.

"అమ్మో! అమ్మా.." అరుస్తూ గింజుకుంటున్నాడు.

"ఒక్క క్షనమైనా ఊరకుండవు గదరా! ఏదో ఒకటి కొంప మీదికి తెస్తానే ఉంటావు. భడవ ఖానా!" మల్లయ్య తూరుపింట్లోంచి బైటికొచ్చి, గేటు కింద నుంచి మనవడిని తీశాడు.

"ఏం గాలేదు కద. చంటోడు పరికిస్తానే ఉంటాడని గుర్తెట్టుకోవాలి అందరూ! ఆదమరవటానికి లేదు."

జాలమ్మ చటుక్కున, గింజుకుంటున్న సాంబడిని ఇంట్లోకి తీసుకెళ్ళింది.

పడమటింట్లో కెళ్ళిన నారాయుడు, స్నానం చేసొచ్చి తాపీగా చీర కట్టుకుంటున్న వెంకటలక్ష్మిని చూశాడు.

"ఏందే.. ఏం పట్టనట్టుంటావు? సాంబయ్య గోల ఇనిపించలా?" కొంగు నడి మధ్యని పంటికింద నొక్కి పట్టి, కళ్ళ తోనే వినిపించిందన్నట్టు చెప్పింది వెంకి.

నారాయుడు నిశ్శబ్దంగా వెళ్ళి తలుపేసొచ్చాడు.

"ఉండుండు నే సర్దుతా. నీకు సరిగ్గా రాదు." రెండంగల్లో దగ్గరగా వెళ్ళి, రెండు చేతులతో కుచ్చిళ్ళు తీసి శ్రద్ధగా సర్దాడు. కృష్ణవేణి పరవశంగా చూసింది మొగుడ్ని...

❦❦❦

"ఏవయిందత్తా? నేను స్నానం చేత్తన్నా! ఏమాగం చేశాడు ఎదవ?" నున్నగా తల దువ్వుకుని, చీరాల పచ్చ చీర మడమల పైకి కట్టుకుని, తెల్లని బుట్ట చేతుల జాకెట్టు వేసుకుని వచ్చింది వెంకటలక్ష్మి.

తల్లో ఎఱని గన్నేరు పువ్వు పెట్టింది. పొద్దున్నా, సాయంత్రం తల దువ్వుకుని జడేసుకోగానే ఏదో ఒక పువ్వు పెట్టాలిసిందే. "ముందుగా పువ్వు పెట్టి, ఆ తరువాత జడేత్తదే వెంకటలక్ష్మి.." చిన్నప్పుడు స్నేహితురాళ్ళు ఏడిపించే వాళ్ళు. "వీలు గాదు కానీ.. జుళ్ళోనే పూలు పూయించేనూ?" దీటుగా జవాబిచ్చేది వెంకటలక్ష్మి.

"ఏం గాలేదే.. కొద్దిగా మోచేతి దగ్గర బొంగు గీచుకు పోయింది. కాస్త పసుపద్దా. కొద్దిగా భయపడ్డట్టున్నాడు. కాసిని పాలు పట్టా... నిద్దరోతున్నాడు. అసలేంటంట.. అంత లావు కేకలేత్తూ వచ్చాడు నారాయుడు?"

గతుక్కు మంది వెంకటలక్ష్మి. తను అడగనే లేదు. నారాయుడు కూడ మరచినట్టున్నాడు చెప్పటం. కుండ లోంచి నీళ్ళు తీసుకుని తాగ సాగింది.

"వాళ్ళ చిన్నయ్యకి ఆడపిల్ల పుట్టిందట్నే.. షావుకారింటికి ఫోన్ చేశాడు. పది రోజులయ్యాక బారసాలంట. మనందరినీ రమ్మన్నారు. అదే యెంకి కి చెప్పెళ్దావనీ! అంతే కాదు.." నారాయుడు సమయానికి వచ్చి.. చెప్ప బోతున్నాడు. మధ్యలోనే అందుకుంది జాలమ్మ.

"వార్నీ.. ఇప్పుడా చెప్పేది.. ఇంత మంచి వార్త. మన సాంబయ్యకి పెళ్ళాం పుట్టిందన్నమాట. వెళ్దాం అందరం.. శుభ కార్యం మరి. పిల్లదానికి వెండి ఉంగరం చేయిద్దాం. కంసాలికి చెప్పిరా.. చుట్టున్నదైతే పెద్దా చిన్న చేసుకోటానికుంటాది."

వెంకటలక్ష్మి కూడా ఆనందంతో పొంగిపోయింది.

"కాసింత అన్నం పక్కకి తీసి పాయసం చేత్తానత్తా. సాంబడిక్కూడా ఇష్టం."

"అట్టగే, బెల్లం కోరుతా, ఆ కత్తి పీటందుకో." సాంబడికి ఐదో నెలొచ్చి నప్పట్నుంచీ వెంకటలక్ష్మే వంట చేస్తోంది. పిల్లడి సంగతి చూసుకోడం నాయనమ్మ పని.

నారాయుడు మాత్రం ఆలోచిస్తున్నాడు. ఈ సారి పంట దిగుబడి చాలా తగ్గి పోయింది. ఇంటికి సరిపడా ధాన్యం రాగా.. అమ్మిందాంతో బొటాబొటీగా పప్పులు, ఉప్పులొచ్చాయి. కాయా కసరూ దొడ్లో పండించుకున్నా.. ఊర్లకెళ్ళడం, బహుమతులు తీసుకెళ్లడం అప్పు చెయ్యకుండా కుదరదు. అప్పు చేస్తే అంతే సంగతులు.. వడ్డీ మీద వడ్డీ. పొలం అంతా పొయ్యే వరకూ ఆగదా మహమ్మారి.

ఒక్కోసారి, పడమటిల్లు వెయ్యడం మంచి పనేనా అని ఆలోచిస్తుంటాడు నారాయుడు. కాసిని డబ్బులు అందుబాట్లో ఉంటే ధైర్యం ఉండేది. ఇప్పుడెక్కడ వెతికినా ఖాళీనే. ఏ ఖర్చు తగ్గిద్దామన్నా కుదిరేట్టు లేదు.

కిటికీ కింద కూర్చుని 'వల' బాగు చేస్తున్న మల్లయ్య తలెత్తి చూశాడు. పంటెత్తెయ్యడం అయింది. ఇంక చేపలు పట్టటానికెళ్ళాలి. అదృష్టం బాగుండి మంచి చేపలు పడ్డాయంటే నెల ఖర్చులకి ఢోకా ఉండదు.

నారాయుడి మొహం చూసి పరిస్థితి అర్థం చేసుకున్నాడు. ఆడోళ్ళక్కూడా ఏం జరుగుతోందో చెప్తుండాలి.. లేకపోతే కోరికలట్టా పుడుతూనే ఉంటాయి. పూటకింత అమరుస్తుంటే కష్టం సుఖం ఏం తెలుస్తుంది?

"నాకు రాటానికి కురదు రా నారాయుడూ! ఆ టయం లోనే మాంచి బరువు చేపలు, బొమ్మిడాయిలు వత్తయ్యంట చెరువు లోకి. ఎక్స్పోర్టింగ్ చేసేటోళ్ళుకూడా వత్తారన్నాడు షావుకారు. నువ్వు, కోడలూ, సాంబడూ యెల్లి రండి. మేం వీలు చూసుకుని ఎప్పుడో యెల్లొత్తాం." మల్లయ్య గట్టిగా చెప్పేశాడు.

నోరు తెరిచి ఏదో అనబోయిన జాలమ్మ, గంభీరంగా ఉన్న మల్లయ్యని చూసి మాట్లాడకుండా ఊరుకుంది. వెంకటలక్ష్మి మొదట్నుంచీ మామ ఎదురుగా నోరెత్తదు.

"అంతే కాదమ్మా! ఎవురో కిరణ్మయీ సొసైటీ వాళ్లంట.. ఈ లంకలో ఉన్న పల్లెల్లో ఆడోళ్ళకి టైలరింగు నేర్పిత్తన్నారు. మనూరి నుంచి వెంకటలక్ష్మిని సెలెక్షన్ చేశారు. రెండు నెల్లు టౌన్లో ఉండాలి. అయ్యాక వాళ్ళే కుట్టు మిషనిస్తారు. వెంకటలక్ష్మి దర్జీ పని చేసుకోవచ్చు.

సన్నీళ్ళకి ఏన్నీళ్ళుగా ఉంటయ్యి. మనకి పంట సరిగ్గా అందట్లేదు కూద."

జాలమ్మ మాట్లాడలేక పోయింది. అమ్మో! రెణ్ణెల్లు చంటోడి నొదిలి ఉండాలా.. కోడలు ఎప్పుడెళ్ళినా రెండు రోజులకి మించి ఉండ లేదు పుట్టింట్లో. ఏం చెయ్యాలి? ఎట్లా.. ఈ ఇంట్లో బితుకు బితుకు మంటూ ఉండాలి? ఒక్క సారి నీరసం ఆవహించింది. నేల మీద కూలబడి పోయింది.

"అత్తా! వారానికొక సారి వస్తుంటాం. మొత్తం మన పాలేనికి నన్నొక్క దాన్నే తీసుకున్నారు. అంతా ఫ్రీ.. ఫీజులెయ్యా లేవు. మనూళ్ళో జాకిట్లు, గౌన్లు, లంగాలూ కుట్టినా నెలకి వంద పైగా సంపాయించచ్చు."

"మరి ముందు నాకెందుకు చెప్పలేదు?" జాలమ్మ మొహం ఎఱ్ఱగా చేసుకుని అంది.

"చెప్పటానికి నన్ను తీసుకుంటారో లేదో తెలీదు కదా! నీ కొడుకు ఎప్పుడో పేరిచ్చాడంట. ఇందాకే మాకు తెలిసింది. సోం వారం నుంచీ క్లాసులు మొదలు. నీక్కూడా చక్కగా అవిరేట్టు జాకెట్టు కుట్టేత్తా.. ఎంత లోకి.. ఇట్టే గడచి పోతయ్యి రెణ్ణెల్లూ."

"వారం ఓరం వత్తుండాలి మరి. తప్పద్దు." బుంగ మూతి తోనే సరే అన్నట్లు తల ఊపింది జాలమ్మ.

"తాతా! చేపలు పట్టటానికెల్తన్నావా? నేనుకూడా వత్తా." ఎప్పుడు లేచాడో సాంబడు లేచి వలని పట్టుకుని చూస్తున్నాడు.

"అట్టగే యెల్దాం. ముందు అమ్మమ్మ గోరింటికెల్లి బుజ్జి పాపాయిని చూసి రండి. ఆ మీన సేపలకెల్దొద్దాం."

"అబ్బో.. అబ్బో! అల్లుడు గారొచ్చారు. ఆరతి పళ్ళెం పట్రండి." చిన్నయ్య గట్టిగా అరిచాడు, వెంకటలక్ష్మీ, సాంబడూ వస్తుంటే.

సాంబడు సిగ్గు పడుతూ, అమ్మ కుచ్చిళ్ళల్లో మొహం దాచుకున్నాడు.

"ఏమ్మా! కులాసాయేనా? ఇయ్యంకుడు వాళ్ళు రాలేదా?" బాబయ్య, సాంబడిని ఎత్తుకున్నాడు. కళ్ళ నిండా నీళ్ళతో వెంకటలక్ష్మి అడ్డంగా తల తిప్పింది. అంతకు ముందు సంవత్సరమే వెంకటలక్ష్మి తల్లి పోయింది.. పచ్చ కామెర్లు వచ్చి. పన్నెండు రోజులూ వెంకటలక్ష్మి కుటుంబం అందరూ ఉండెళ్ళారు.

"ఎట్టున్నావు నాన్నా? ఒంట్లో ఎట్టుంది?"

"నాకేందమ్మా. గుండ్రాయిలా ఉన్నా. మరో పదేళ్ళు గారంటీ." బాబయ్య పిల్లడినెత్తుకుని దొడ్లో కెళ్ళాడు.

"అదేం విచిత్రమో! మానవుడు అదే అనుకుంటాడు.. అన్నీ గారంటీ అని. ఈ ప్రపంచంలో దేనికి గారంటీ ఇవ్వగలరు ఎవరైనా?" మనసులో అనుకుంది వెంకటలక్ష్మి.

నారాయడు రిక్షా డబ్బులిచ్చేసి వెనుకే వచ్చాడు.. చేతిలో కూరల సంచీ పట్టుకుని.

"ఏంది బావా ఎప్పుడొచ్చినా ఏదో తెస్తానే ఉంటావు. మీకేదైనా ఇయ్యటానికే మాకు ఛాన్సివ్వవు." నవ్వుతూ నిష్ఠూరమాడాడు చిన్నయ్య, సంచీ లోపల పెట్టొచ్చి.

"ఇంక అమ్మాయినే ఇచ్చే ఛాన్సొచ్చింది కదా! పెద్దయ్య భార్య నవ్వుతూ అని, వెంకటలక్ష్మిని లోపలికి తీసుకెళ్ళింది.

"అత్తా! నాకేం తెచ్చావు?" పెద్దయ్య కొడుకు, రాజా పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చి వెంకటలక్ష్మిని పట్టేసుకున్నాడు.

"నేనే వచ్చేశా! ఇంకేం కావాలి రా నీకు. మనూర్లో రెణ్ణెల్లుంటా. బాగా చదువుతున్నావా? ఒకటో క్లాసు కదూ? పెద్ద చదువులు చదవాలి.. నా లాగ కాదు. ఇవిగో చూడు బాగున్నాయా?" పది చాక్ లెట్లు ప్లాస్టిక్ కవర్లో పెట్టి ఇచ్చింది. అంతకు ముందే జాతరలో కొనుక్కొచ్చింది. ముచ్చి బంగారం తో చుట్టి మెరుస్తున్నాయి.

"వావ్. చాలా బాగున్నయ్యత్తా. ఇప్పుడే తినెయ్యనా? మా ఫ్రెండ్సందరికీ కొన్నిచ్చొత్తా." రాజా రివ్వున పరుగెత్తాడు.

"ఎంత ముద్దొస్తున్నావురా రాజా! తొందరగా వచ్చెయ్యాలి, మనం బోలెడు కబుర్లు చెప్పుకోవాలి. ఇప్పటికైతే కాళ్ళు చేతులు కడుక్కునొచ్చి పాపాయినెత్తుకోవాలి నేను." వెంకటలక్ష్మి దొడ్లోకెళ్ళింది.

"ఏంటే యెంకటలక్ష్మీ రెండు నెలలుంటా! మీ అత్త ఒప్పుకుందా? ఏం చేత్తావిక్కడ?" వెనుకే పెద్ద వదిన వెళ్ళి అడిగింది.

వెంకటలక్ష్మి నాలిక్కరుచు కుంది. ముందు అన్నా వదినలకి చెప్పకుండా తనే అనేసుకుంది. ముందూ వెనకా ఆలోచించు కోవద్దూ? వాళ్ళకి గాని వీలవక పోతే..

"సొసైటీ వాళ్ళు కుట్టు నేర్పిత్తారంట అక్కా! మన చుట్టు పక్కల ఇరవై ఊర్లనుంచి ఊరి కొక్కరిని తీసుకున్నారు. ఉంటానిక్కూడా వాళ్ళే ఏర్పాటు సేత్తారు. పిల్లాడిని చూసుకోటానికి సెంటరు కూడా ఉందంట, వెంకటలక్ష్మి పన్లోకెళ్ళి నప్పుడు." నారాయడు వచ్చి అంతా వివరించాడు.

"ఉంటానిక్కూడా ఆళ్ళేనా.. తనకి చెప్పనే లేదే.." కినుకగా అనుకుంది వెంకటలక్ష్మి.

"అట్టాగా! మరి టౌన్లలో ఆడోళ్ళకేం నేర్పియ్యరా?"

"కనుక్కుందామక్కా! మా ఊరొచ్చి అడుగుతే నేను వెంకటలక్ష్మి పేరిచ్చా. ఇక్కడ కూడా ఉండే ఉంటుంది. అస్సలా సొసైటీ బెజవాడలో ఉంటదంట. ఇళ్ళల్లో కూచునే ఆడోళ్ళు సంపాయించుకునే స్కీములు పెడతారంట."

"మనిల్లుండగా ఆడనెక్కడో ఉండటం ఎందుకు? మామ కూడా సాంబడితో ఆడుకోవాలని సంబర పడిపోతాన్నడు. ఇక్కడే ఉండాలి, ఇంటాడపడుచు." పెద్ద వదిన కచ్చితంగా చెప్పేసింది.

"కానీ, ఇంట్లో బాలింతరాలు. సాంబడసలే అల్లరోడు. ఆడిని పట్టుకోడం చాలా కష్టం. ఈ క్షనం ఈడ, మరో సెకను ఆడ. సొసైటీలో ఐతే ఆల్లే చూసుకుంటారు. అప్పుడప్పుడు రేత్రికి వస్తుంటాదిలే." నారాయడు సర్ది చెప్పాడు.

నిజమే! వెంకటలక్ష్మి అనుకుంది.. ఎంత పుట్టిల్లైతే మాత్రం, ఇంకోళ్లని ఇబ్బంది పెట్ట కూడదు. ఒక మనిషి ఎక్కువయిందంటే మధ్య తరగతి కుటుంబాలకి పరీక్షే.

నారాయడిని ఆరాధనగా చూసింది. అత్తింటి నుంచి ఇంకా కావాలి.. ఇంకా కావాలి అని ఏడిపించే అల్లుళ్ల గురించే వింటారు అందరూ! ఇట్టాంటి మానవత్వం గల మనుషుల గురించి ఎవరూ చెప్ప రెందుకో! అక్కడా ఇక్కడా కాగితాలూ, పత్రికలూ దొరికినప్పుడు వెంకటలక్ష్మి చదివిన అన్ని కథలూ ఇంచు మించు అదే బాపతు. "జామాతా దశమగ్రహ.." అంటూ.. అందరు అల్లుళ్ళనీ విలన్లుగా చూపించే వారే!

"ఎంత చక్కగా ఉందో పాప.. అంతా అమ్మ లాగుంది కదూ?" చిన్నయ్య కూతురిని ఒళ్ళో కూర్చో పెట్టుకుని అంది వెంకటలక్ష్మి.

"అవునే వెంకీ! అమ్మే మళ్ళీ మనింటికొచ్చేసినాది. అందుకే అమ్మ పేరే పెట్టేస్తన్నాం." చిన్నయ్య ఎప్పుడొచ్చాడో, బాలింత రాలి గుమ్మం దగ్గర నిలుచుని అన్నాడు.

"ఓ.. అయితే కృష్ణవేణమ్మ మళ్ళీ పుట్టింది.. వేణిని బాగా చదివించాలి అన్నా! అమ్మకి కూడా నన్ను స్కూలుకి పంపాలని ఉండేది. మనిళ్ళలో పది నిండకుండానే పెళ్ళో.. పెళ్ళో అని గోలెడతారు."

చిన్న వదిన చిరు నవ్వు నవ్వింది సిరులొలికేలా!

పొద్దున్నే తనవీ సాంబడివీ బట్టలు రెండు సంచీల్లో పెట్టుకుని తయారై పోయింది వెంకటలక్ష్మి. నారాయుడు రిక్షా తెచ్చేశాడు.

"ఏందో అమ్మాయ్! నాకేం బాగో లేదు, ఊర్లో మేం ఉండీ మీరిట్టా ఎక్కడో ఉండటం." సాంబడి నెత్తుకుని వాకిట్లోకి వచ్చాడు బాబయ్య.

"రోజూ అంత దూరం పోటం రాటం నాకు చాలా కష్టమౌతాదయ్యా. అప్పుడప్పుడు వస్తుంటా కదా!" కూతురికే కష్టమంటే మరి మాట్లాడ్లేదు బాబయ్య. నిజవే దగ్గరా దాపా.. ఊరి చివర్న ఉంది సెంటరు. అక్కడుంటవే మంచిది. పైగా వాళ్ళే భోజనం అదీ కూడ చూస్తారుట.

"ఒక్క నిముషం ఆగు వెంకీ.. అక్కడ ఎప్పుడు పెడతారో ఏమో.. దిబ్బరొట్టి, మాగాయ పెట్టా.. మధ్యలో తినండి." పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చి ఒక డబ్బా ఇచ్చింది పెద్ద వదిన.

అడ్రస్ చెప్పి, ఎక్కి కూర్చున్నారు ముగ్గురూ. సాంబడు రిక్షా వెనుక ఉన్న తెర తీసి టాటా చెప్పాడు.

సెంటర్ దూరంగానే ఉంది వెంకటలక్ష్మి పుట్టింటారింటికి. కాలవ వెంబడే ఐదు కిలో మీటర్లెళ్ళుంటారు. పక్కూరికీ టౌనుకీ మధ్యలో ఉన్నట్లుంది.

పక్కా స్కూలు బిల్డింగు ముందు రిక్షా ఆగగానే లోపల్నుంచి, ఒకావిడ బైటికొచ్చింది. ముప్పై ఏళ్ళుంటాయి. నాజూగ్గా ఉంది.. నీలం పువ్వులున్న తెల్ల చీర కట్టుకుంది. బాగా చదువుకున్నావిడ లాగుంది. నిస్సంకోచంగా ముందుకొచ్చి సాంబడి నెత్తుకుని, నవ్వుతూ పలకరించింది.

"రండి. మీరే మొదటి వారు. నా పేరు విజయలక్ష్మి. విజయక్కా అని పిలుస్తే చాలు. ఈ రెండు నెలలూ మీకు ఏం కావలసినా నన్ను అడగండి. మీకు సెంటర్ అంతా చూపిస్తాను. ఆ తరువాత నారాయుడుగారు వెళ్ళి పోవాలి. ఇంకా అమ్మాయిలొస్తారు కదా! వాళ్ళకి ఇబ్బందిగా ఉండచ్చు. ఈ దుండగీడుకి డేకేర్ ఉంది. దింపేద్దాం. అందులో ఇంకా పిల్లలుంటారు. హాయిగా ఆడుకుంటాడు." గలగలా మాట్లాడుతూ, సాంబడిని కిందికి దింపి చెయ్యి పట్టుకుని నడిపిస్తూ అంతా చూపించింది.

డేకేర్ లోకి వెళ్లగానే అక్కడున్న బొమ్మల దగ్గరికి పరుగెత్తుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు సాంబడు.

నెమ్మది నెమ్మదిగా ఒక్కొక్కళ్ళే రావడం మొదలు పెట్టారు. కొందరు ఒక్కరొక్కరే వచ్చారు. ఒకళ్ళిద్దరిని తల్లీ తండ్రీ దింపారు. ఇద్దరు మాత్రం, వెంకటలక్ష్మి లాగనే పిల్లలతో వచ్చారు.

వదల్లేక వదల్లేక వెళ్ళాడు నారాయుడు. అప్పుడు కూడా అడిగింది వెంకటలక్ష్మి.. ఇదంతా అవసరమా అని.

"ఉండాలి యెంకీ! ఏదో ఒక పని చేతిలో ఉండాలి. అదీ అన్నం పెట్టేదే.. పని నేర్చుకోటం ఎట్టున్నా, పదిమందినీ కలుస్తావు. ఎవరు ఎప్పుడు ఆత్మీయులౌతారో.. ఎందుకు మనకీ పని సెయ్యమని బగమంతుడు చెప్తాడో ఏం చెప్పగలం? భూమి తల్లిని నమ్ముకున్నాం బానే ఉంది. ఆ తల్లికీ విసుగొచ్చేత్తాంది. ఇంక పండించ లేనంటాంది. తతరాలుగా తవ్వుకుని తింటానే ఉన్నాం. నాకు మాత్రం ఇష్టవా నిన్నొదిలి ఉంటం. ఎందుకో ఆయన తోపించాడు. మనం చేసెయ్యాలంతే. నువ్వు పువ్వులు అవీ కుడ్తంటావు కదా దిండు గలీబుల మీద. అయ్యే నేర్చుకో. లేదా.. మా అమ్మకి చెప్పినట్లు జాకిట్లు కుట్టడం నేర్చుకో.." ఆయాసం వచ్చినట్లయి ఆగి పోయాడు నారాయుడు. వాడికీ ఉద్వేగంతో మాట రావట్లేదు. వెంకి లేని ఇంట్లో రేపట్నుంచీ.. ఎట్టుండాలో!

ఒకర్నొకరు కౌగలించుకోడం, సంసారం చెయ్యడం కోసమే కాదు భార్యాభర్తల అనుబంధం... అది ఇంత పెద్ద జీవితంలో చాలా కొద్ది సేపు మాత్రమే ఉండేది.. ముఖ్యమైనదే అయినప్పటికీ! ప్రతీ రోజూ ఒకరికొకరు అన్నట్లు బ్రతకడం.. కష్ట సుఖాలు సమానంగా పంచుకోవడం. పరస్పరం అవసరాలు గమనించుకోవడం.. ఎన్నెన్నో, ప్రతీ క్షణం తలచుకోవడం.. అదే నిజమైన ప్రేమ. సర్వ వ్యాపితమైన ప్రేమ.

ఏ అదృశ్య శక్తి నారాయడిని ప్రేరేపించిందో.. వెంకటలక్ష్మిని కుట్టు పని ట్రైనింగ్ లో చేర్పించమని.. ఎందుకు అందరినీ ఒప్పించి, వెంకటలక్ష్మితో సహా.. చేర్పించాడో.. కాలమే చెప్పాలి.

కళ్ళ నిండా నీళ్ళతో వీడ్కోలు పలికింది వెంకటలక్ష్మి. సాంబడు చూడ లేదు నాన్న వెళ్లటం. చూస్తే భూమీ ఆకాశం ఏకం చేసేవాడు.

విజయలక్ష్మి ఇరవై మంది అమ్మాయిల్నీ ఒకరి కొకర్ని పరిచయం చేసింది. ఆవిడ ఎంబ్రాయిడరీ నేర్పిస్తుంది. ఇంకొక మేడమ్ పేరు సావిత్రి. ఆవిడ జుత్తు కత్తిరించుకుని, తల తిప్పుతూ మాట్లాడుతుంటే ఆ జుట్టు తమాషాగా ఊగుతూ ఉంటుంది. సావిత్రి మేడం జాకెట్లు, గౌన్లు.. ఇంకా చురుకుగా నేర్చుకుంటే శల్వార్– కమీజులు కత్తిరించడం కుట్టడం నేర్పిస్తుంది.

అందరూ ఏ పూట కా పూట తిండికి వెతుక్కోవలసిన వాళ్ళే. పెళ్ళిళ్ళయి రెండు నుంచీ ఐదేళ్ళ పైన అయినా ఎవరికీ పద్ధెనిమిదేళ్ళు నిండ లేదు.

అందుకే విజయలక్ష్మి మేడం.. "అమ్మాయిలూ" అని పిలుస్తుంది. ఆ పిలుపుతో అందరికీ మళ్ళీ చిన్న పిల్లలం అయి పోయామన్న భావం కలుగు తోంది.

మొదటి రోజు పరిచయాలయ్యే సరికి భోజనాల టైమయింది. పిల్లల్ని కూడా తీసుకొచ్చారు. సాంబడు ఒక్క ఉదుట్న వెంకటలక్ష్మి మీద పడ్డాడు. ఎత్తుకుని ముద్దులు కురిపించింది. ఏంటో.. యుగాలయిపోయినట్టుంది వాడిని చూడక.

"అమ్మా! నాన్నేడీ? మనింటికెల్లి పోదామా?" అమ్మని చూడగానే వాడు మాట్లాడిన మొదటి మాటలవే. కొంచెం ఆగుతే.. నాన్నమ్మ, తాత అని మొదలెడతాడేమో అని భయం వేసింది వెంకటలక్ష్మికి.

"అన్నం తిన్నాక వస్తారు. దా.." డే కేర్ లో టీచర్ వచ్చి పిలిచింది.

ఆవిడ రమ్మనగానే మంత్రం వేసి నట్లు వెళ్ళిపోయాడు సాంబడు.

"ఆ టీచర్ అంతే.. పిల్లల్ని బాగా చేర దీస్తుంది. నువ్వు చూసుకోనక్కర్లేదు. నువ్వు వెళ్ళేటప్పుడు ఆవిడ్ని వదిలి రానంటాడు చూడు." నవ్వుతూ అంది విజయా మేడమ్, నోరు తెరుచుకుని చూస్తున్న వెంకటలక్ష్మితో.

పప్పు, కూర, చారు, మజ్జిగతో వేడి వేడి అన్నం వడ్డించారు. అన్నీ కూడా దేవాలయాల్లో పదార్థాల్లాగ ఎంతో రుచిగా ఉన్నాయి.

"రేపట్నుంచీ వంతుల ప్రకారం కిచెన్ లో హెల్ప్ చెయ్యాలి. డ్యూటీలు వేస్తాం. ఇద్దరు వంట చేసే వాళ్ళున్నారు కానీ.. మొత్తం సెంటర్లో పిల్లలు, పని వాళ్ళు, టీచర్లు, ట్రైనీలు కలిపి వంద పైన ఉంటారు. అందుకే కూరలు తరగడం వంటి పనుల్లో సాయం చెయ్య వలసి ఉంటుంది." విజయలక్ష్మీ మేడమ్ చెప్తుంటే, అదెంత పని అన్నట్లు చూశారు అందరూ.

అక్కడున్న ప్రతీ ఒక్కరూ ఇంటి పనుల్లో ఆరి తేరిన వారే. యాభై అరవై మందికి చులాగ్గా వండి, వడ్డించగలరు. వివిధ రకాల భావాలతో భోంచేశారు ట్రైనీలు.

వెంకటలక్ష్మికి అత్త, మామ గుర్తుకొచ్చారు. ఏం చేస్తున్నారో? కొడుకు మీద కంటే తన మీద, సాంబడి మీద ప్రాణం పెట్టుకున్నారు. వాళ్ళని వదిలి రావటం తనకి ఎంత మాత్రం ఇష్టం లేదు. నారాయుడు ఏమైనా అనుకుంటాడని వచ్చింది

ఆలోచనల్లో ఉండగానే మేడమ్ పిలుపు.. మధ్యాన్నం క్లాసులకి ఐదు నిముషాల్లో వచ్చెయ్యాలని. మధ్యలో సాంబడి టీచర్ వచ్చి వాడి బట్టల సంచీ తీసుకెళ్ళింది. మొహం కడిగి తుడవటానికి తువ్వాలు కావాలని.

అంతా కొత్త కొత్తగా ఏదో వేరే ప్రపంచం లోకి వచ్చినట్లుంది ట్రైనీ లందరికీ. ఎవరూ, కుటుంబాలనొదిలి ఉండలేదు అప్పటి

వరకూ. కొంతమంది హాయిగా, స్వేచ్ఛగా ఉందనుకుంటే. కొందరు బెంగగా ఉన్నారు.

అందరూ ట్రైనింగ్ హాల్లో సమావేశమయ్యారు.

స్త్రీలకి స్వయం ఉపాధి పథకాలెందుకుండాలో వివరించింది విజయలక్ష్మీ మేడం. ఆవిడ చెప్తుండగానే ఆ సంస్థ డైరెక్టర్ వచ్చారు. అందరినీ పేరు పేరునా పలుకరించి, ధైర్యం చెప్పి వెళ్ళారు.

"మీకు ఇక్కడ ఏమీ భయం లేదు అమ్మాయిలూ. హాయిగా ఉండి బాగా పనులు నేర్చుకోండి. మీ కాళ్ళ మీద మీరు నిలబడి, సమాజానికి కూడ ఉపయోగ పడాలనేదే మా సంస్థ ధ్యేయం. ఆదివారం మీరు ఇంటికి వెళ్ళచ్చు. కానీ సాయంత్రానికి వచ్చెయ్యాలి. లేదా మీ వాళ్ళని ఇక్కడికి పిలిపించు కోవచ్చు. అతి తక్కువ ధరకి భోజనం పెడతాము. సాయంత్రం వరకూ మీతో గడిపి వెళ్ళచ్చు." డైరక్టర్ మేడమ్ చెప్పిన మాటలే రాత్రంతా కలలో కొచ్చాయి వెంకటలక్ష్మికి.

సంస్థ ఆశయాలు, ఆచరణలు అన్నీ వివరించాక, ట్రైనీస్ అందరినీ పెద్ద హాల్లోకి తీసుకెళ్ళారు. అక్కడ ఇరవై కుట్టు మిషన్లున్నాయి. మొదటగా అందరికీ బాపిన్ లోకి దారం ఎక్కించడం నేర్పించారు. అప్పుడే ఇద్దరమ్మాయిలకి కళ్ళు సరిగ్గా కనిపించట్లేదని తెలిసింది. మరునాడు కళ్ళ డాక్టర్ దగ్గరికి తీసుకెళ్తామని చెప్పింది మేడమ్.

వెంకటలక్ష్మి ఆశ్చర్యంగా చూసింది. ఇట్లా కూడా ఉంటారా మనుషులు.. అయినా మరి ఎందుకింత గందరగోళంగా ఉంది దేశం? అర్ధం చేసుకోడానికి ప్రయత్నించింది.. రాత్రి సాంబడిని పక్కలో వేసుకుని, వాడి జుట్టు సవరిస్తూ.

"అమ్మా! తాత.." మూలిగి.. పక్కకి తిరిగి పడుక్కున్నాడు వాడు.

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments